

**HÄLLEFORS
KOMMUN**

Verksamhets- och ekonomistyrningspolicy i Hällefors kommun

1 Syfte

Kommunfullmäktige anger i denna policy vad som gäller för den styrning, målstyrning som ska tillämpas i Hällefors kommun och som ska driva verksamhetsutvecklingen inom alla områden. Via mål och kvalitetsmått (nyckeltal) styr kommunfullmäktige den ekonomiska utvecklingen i en god ekonomisk hushållningsprincip. De övergripande reglerna från stat och myndigheter för ekonomistyrning utgör grunden för styrning. De styrmedel som finns är:

- Budget och plan med mål
- Redovisning
- Uppföljning inklusive intern kontroll
- Utvärdering

Den centrala ekonomistyrningen utövas av kommunstyrelsen och omfattar hela kommunkoncernen.

2 Målsättning

Målsättningen är att kommunens resurser ska användas effektivt och skapa största möjliga nytta för medborgaren. Nyttan för medborgarna följs upp genom de mål som sätts upp för nämnder och deras olika verksamheter.

3 Organisation och ansvarsfördelning

3.1 Kommunfullmäktiges ansvar

Enligt Kommunallagens 3 kapitel §§ 9-12 ska kommunfullmäktige besluta i ärenden av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt för kommunen. I samband med att budgeten fastställs får fullmäktige uppdra åt nämnd att genomföra en viss verksamhet inom ramen för de riktlinjer eller andra generella beslut om verksamheten som fullmäktige har fastställt, om inte något annat följer av lagen.

3.2 Kommunstyrelsens ansvar

Kommunstyrelsen ska enligt Kommunallagens 6 kapitel §§ 1-6 leda och samordna förvaltningen av kommunens angelägenheter och ha uppsikt över övriga nämnders och eventuellt gemensamma nämnders verksamhet. Styrelsen ska också ha uppsikt över kommunal verksamhet som bedrivs i kommunala företag och kommunalförbund som kommunen är medlem i. Styrelsen ska uppmärksamt följa de frågor som kan inverka på kommunens utveckling och ekonomiska ställning.

Kommunstyrelsen har enligt Kommunallagen 6:1 och 6:3 det övergripande ansvaret för att tillse att det finns en god intern kontroll. I detta ligger ett ansvar för att en intern kontrollorganisation upprättas inom kommunen samt tillse att denna utvecklas utifrån kommunens kontrollbehov. Därvid skall förvaltningsövergripande anvisningar och regler upprättas.

Kommunstyrelsen ska med utgångspunkt från nämndernas uppföljningsrapporter utvärdera kommunens samlade system för intern kontroll och i de fall förbättringar behövs ge förslag om sådana. Kommunstyrelsen ska även informera sig om hur den interna kontrollen fungerar i de kommunala företagen.

3.3 Nämndernas ansvar

Enligt Kommunallagens 6 kapitlet § 7 ska nämnderna var och en inom sitt område se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige har bestämt samt de föreskrifter som gäller för verksamheten. Vid konflikt mellan ekonomi och verksamhet är det ekonomin som utgör gränsen för verksamhetens omfattning. Nämnden är skyldig att vidta åtgärder vid befarat underskott.

Nämnderna har det yttersta ansvaret för den interna kontrollen inom respektive verksamhetsområde enligt kommunallagen 6:7. Den enskilda nämnden har därvid att tillse att:

- en organisation upprättas för den interna kontrollen
- regler och anvisningar antages för den interna kontrollen

Nämnden skall årligen rapportera resultatet från uppföljningen av den interna kontrollen inom nämnden till kommunstyrelsen. Rapporteringen ska samtidigt ske till kommunens revisorer.

4 Budget och plan med mål

I Kommunallagen 8 kapitlet §§ 4-12 regleras budgetens innehåll och budgetprocessen i stort för kommunen. I 5 § anges att det för verksamheten skall anges mål och riktlinjer som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning. Hällefors kommun använder sig av målstyrning som innebär att fullmäktige antar inriktningsmål per mandatperiod och resultatmål per år. Kommunen tillämpar metoden dialog för att få adekvata underlag inför resursfördelningsbeslut. Utifrån målen, de ekonomiska förutsättningarna och det budgetunderlag som finns tilldelas nämnderna budgetram för verksamheten. Där ska anges de finansiella och verksamhetsmässiga mål som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning.

Kommunen ska anta långsiktiga finansiella mål för att på lång sikt få bättre ekonomiska förutsättningar och målen ska beslutas i en soliditetsplan för kommunen. Dessutom ska planen redovisa vilka kortsiktiga finansiella mål som kommunen ska följa upp löpande per år.

Kopplingen mellan budgetprocess och löneöversyn är viktig, inte minst med tanke på att lönekostnaderna utgör den största delen av budgeten. Löneavtalen har sedan ett antal avtalsrörelser en tydlig fokus på lokal lönebildning och förutsätter att arbetsgivaren prioriterar och tar ställning. I det lokala lönebildningsarbetet ansvarar arbetsgivaren för bedömningar av vilka löneåtgärder som behöver vidtas. Grundläggande principer är verksamhetens resultat, behovet av att kunna behålla och rekrytera goda medarbetare samt arbetsgivarens ekonomiska förutsättningar. Det är verksamheten och de politiskt uppsatta målen om inriktning, omfattning och kvalitet som är utgångspunkten för arbetsgivarens lönepolitik. Hällefors kommuns åtagande i lönebildningsprocessen är att minst leva upp till den garantiutfästelse som de centrala parterna enats om.

Kommunens budget skall innehålla en plan för ekonomin för en period av fem år, där budgetåret alltid är periodens första år. Förslag till budget ska upprättas av kommunstyrelsen för fastställande i kommunfullmäktige i juni, slutgiltig bekräftelse i november.

Över- och underskott som uppstår vid bokslut får enligt huvudregeln inte flyttas med till nästkommande år. Från och med 2015 ändras huvudregeln till att över- och underskott får flyttas med till nästkommande år:

- för att förtydliga konsekvenserna för nämndernas och styrelsens ansvar för ekonomin,
- för att stimulera till mer långsiktiga lösningar genom att se ekonomin i ett längre perspektiv.

Överskott tas med till nästkommande år om de mål som nämnden har fått uppfylls. Kommunen skall vid underskott återställa det egna kapitalet inom tre år. Detsamma gäller för nämnderna.

5 Redovisning

Kommunfullmäktige har det samlade ansvaret och styr kommunens nämnder och övrig verksamhet. Även andra intressenter som har intresse av kommunens ekonomiska ställning ska kunna följa arbetet. Syftet med redovisningen kan sammanfattas i följande punkter:

- Ge en korrekt bild av kommunens och kommunkoncernens ekonomi.
- Tillgodose externa intressenters behov av information om kommunens och dess olika verksamheters resultat och ställning.
- Tillgodose kommunens egna behov av olika verksamheters och enheters resultat och ställning.
- Spegla kommunens resultat och ställning för att på så sätt ge underlag för kommande beslut.

Redovisningen ska ske enligt Kommunallagens 8 kapitel §§14-20 och de bestämmelser som står i Lagen om kommunal redovisning gällande den kommunala bokföringen.

7 Uppföljning

Syftet med uppföljningen är att se till att den ekonomiska utvecklingen går i relation till måluppfyllelsen. Uppföljningen via prognoser ska visa ett förväntat ekonomiska resultat för helåret med en uppskattning av måluppfyllelsen. Därmed ges en signaler om nödvändiga åtgärder, under innevarande eller kommande år, behöver göras. Under budgetåret har kommunstyrelsen en skyldighet att lämna upplysning innehållande intern åtgärdsplan till kommunfullmäktige när någon nämnd prognostiserar att inte klara de ekonomiska målen.

Den interna kontrollen är en viktig del av kommunens styrsystem. Respektive nämnd skall varje år anta en särskild plan för uppföljning av den interna kontrollen inom sin verksamhet. Upptäcker kommunstyrelsen att det finns allvarliga brister rörande de ekonomiska rutinerna skall kommunstyrelsen omedelbart informera kommunfullmäktige om detta.

I begreppet intern kontroll innefattas hela organisationen och alla de rutiner och olika samverkande aktiviteter som bland annat syftar till:

- att öka effektiviteten inom alla nivåer i organisationen.
- att säkerställa att lagar och reglementen, bestämmelser och överenskommelser efterlevs.

- att trygga tillgångar och förhindra att kommunen drabbas av extra kostnader på grund av oavsiktliga eller avsiktliga fel.
- att säkerställa en riktig och fullständig ekonomisk redovisning.
- att säkerställa att resurser disponeras i enlighet med kommunfullmäktiges intentioner.

Varje nämnd har en skyldighet att styra och löpande följa upp det interna kontrollsystemet inom nämndens verksamhetsområde. Nämnden skall som grund för sin styrning genomföra riskbedömningar för sin verksamhet.

Resultatet av uppföljningen av den interna kontrollen skall, med utgångspunkt från antagen plan, rapporteras till nämnden i den omfattning som fastställts i internkontrollplan.

8 Utvärdering

Kommunen ska varje år göra utvärdering i form av en delårsrapport och en årsredovisning enligt Lagen om kommunal redovisning. Delårsrapporten ska omfatta perioden fram till och med augusti månad och ska presenteras för kommunfullmäktige i oktober månad. Kommunens räkenskaper skall årligen avslutas i ett årsbokslut och en årsredovisning. En årsredovisning som uppfyller kravet på god redovisningssed visar ett rättvisande resultat, en rättvisande ställning och lämnar analys utifrån viktiga händelser under redovisningsåret samt prognoser inför framtiden. Årsredovisningen innehållande en sammanställd redovisning ska fastställas i kommunfullmäktige i april.

Kommunens helägda kommunala bolag och kommunalförbund skall överlämna sina respektive delårsbokslut och årsredovisningar enligt beslutade bolags- och förbundsordningar.

9 Uppdatering av verksamhets- och ekonomistyrningspolicyn

Denna policy ska inför ny mandatperiod tas upp för revidering i kommunfullmäktige. Om förutsättningar i omvärlden förändras på ett sätt som motiverar ändringar i policyns riktlinjer ska kommunstyrelsens förvaltning föreslå uppdatering av verksamhets- och ekonomistyrningspolicyn.

Hällefors kommun

Besöksadress: Sikforsvägen 15

Postadress: 712 83 Hällefors

Telefon: 0591-641 00 (växel)

Växelns öppettider: mån–tors 07.30–12.00, 12.30–16.00

fre 07.30–12.00, 12.30–15.00

Telefax: 0591-109 76

E-post: kommun@hellefors.se